ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 181 (1148) ПЯТНІЦА, 8-га жніўня 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяцы	90 "
6 месяцаў	1 р. 80 "
1 год	3 р. 30 "

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсамольская 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага №—2 кап.

Усім АК і РК ЛКСМБ

У сувязі з перанясеньнем Усесаюзнага зьезду ЛКСМ з кастрычніка на 1 сьнежня, райконфэрэнцыі комсамолу перанесьці на кастрычнік месяц. У выпадку немагчымасьці перанясеньня конфэрэнцый, склікаиых да 10 жніўня, скарыстаць іх як нарады для мобілізацыі ўвагі організацый па пытаньнях сьвінагадоўлі, сілосаваньня і ўборачнай кампаніі.

За сэкратара ЦК ЛКСМБ РЫНДЗІЧ.

XVI ЗЬЕЗД ПАРТЫІ АБ КУЛАЦКАЙ АГЕНТУРЫ Ў ШЭРАГАХ ПАРТЫІ

«Зьезд абвяшчае погляды правай опозіцыі несумешчальнымі з прыналежнасьцю да УсеКП(б)» (Рэзолюцыя зьезду па справаздачы ЦК).

Правы ўхіл атрымаў на XVI зьезьдзе вартую ацэнку—ва ўсіх сваіх рашэньнях зьезд падкрэсьлівае кулацкую прыроду права-опортуністычных поглядаў, падкрэсьлівае, што „лінія правых вядзе да капітуляцыі перад кулацка-капіталістычнымі элемэнтамі краіны", што „ажыцьцяўленьне лініі правых ухілістых, якія зьяўляюцца об'ектыўна агентурай кулацтва, азначала-б зрыў будаўніцтва соцыялізму і аднаўленьня капіталізму". Рэзолюцыі XVI зьезду па справаздачы ЦК).

Правыя **формальна** прызнаюць магчымасьць пабудовы соцыялізму ў адной краіне. Але яны **адмаўляюць** што адзіным шляхам пабудовы соцыялізму ў нашай краіне зьяўляецца шлях рашучай барацьбы з капіталістычнымі элемэнтамі, шлях **ліквідацыі** кулацтва як клясы на базе суцэльнай колектывізацыі. Яны адмаўляюць, што будаўніцтва соцыялізму на пэўны час непазьбежна справаджаецца павышэньнем супраціўленьня зьнішчаемых клясаў і абавастрэньнем клясавай барацьбы. Лініі партыі процістаўляюцца бухарынскія сьцьвярджэньні аб тым, што забойствы селькораў кулакамі „бываюць звычайна там, дзе яшчэ савецкі мясцовы апарат зьяўляецца слабым", „што кулаку і кулацкай організацыі ня будзе куды падацца, што таму кулак прымушан будзе ўрастаць у соцыялізм, а „ўнук кулака скажа нам дзякуй, што мы з ім так абышліся (Бухарын—„шлях да соцыялізму і рабоча-сялянскі блёк".

Правыя „думаюць, што капіталістычныя элемэнты альбо самі адамруць няпрыкметна, альбо будуць урастаць у соцыялізм. А з прычыны таго, што такіх цудаў у гісторыі не бывае, дык выходзіць, **што правыя ўхілістыя скатваюцца на справе на пункт погляду адмаўленьня магчымасьці пабудовы соцыялізму ў нашай краіне"** (Сталін).

З перакананьня правых, што кулак сам „урасьце ў соцыялізм", вынікае іх неразуменьне таго, што „стаўбовой дорогой" уцягненьне асноўных мас сялянства ў справу пабудовы соцыялізму зьяўляецца будаўніцтва колгасаў. Яны прапаноўвалі затрымаць тэмпы разьвіцьця колгасаў і саўгасаў. Яны ставілі стаўку толькі на індывідуальную гаспадарку, а фактычна на кулацкую. Яны прапаноўвалі „разьвязаць" рыначную стыхію", „вызваліць" рынак і „зьняць путы" з індывідуальных гаспадарак. Тым самым яны скатваліся „на пункт гледжаньня адмаўленьня магчымасьці ўцягненьня асноўных мас сялянства ў справу пабудовы соцыялізму" (Сталін).

Правыя, такім чынам, хацелі разброіць рабочую клясу і узброіць кулацтва ў яго барацьбе за зрыў будаўніцтва соцыялізму. Супроцьстаўляючы ўзьдым індывідуальнай гаспадаркі разьвіцьцю колектыўнай гаспадаркі якраз у той момант, калі партыя ўсе свае сілы напружвала на вырашэньне вялізарнай і цяжкай задачы соцыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі і ліквідацыі кулацтва як клясы, **правыя выступілі фактычна дапаможнікамі кулацтва, выказьнікамі яго інтарэсаў і імкненьняў.**

У той-жа час правыя ухілістыя атакавалі лінію партыі ў галіне індустрыялізацыі краіны. Правыя рашуча выступалі супроць лініі партыі на шпаркі тэмп індустрыялізацыі краіны, тым самым яны хацелі павесьці партыю на шлях узмацненьня капіталістычных элемэнтаў у краіне.

Адстойваючы неабходнасьць разьвіцьця ў першую чаргу лёгкай індустрыі, выказваючыся супроць узмоцненага разьвіцьця цяжкай індустрыі, якая зьяўляецца базай соцыялістычнай перабудовы ўсёй народнай гаспадаркі, правыя тым самым штурхалі партыю на шлях надрыву кіруючай ролі пролетарыяту, на шлях узмацненьня нашай залежнасьці ад капіталістычных краін, на шлях аслабленьня абароназдольнасьці Савецкага Саюзу, на шлях паслабленьня асноўнага ворага соцыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі. Нарэшце, правыя штурхалі партыю на шлях адступленьня перад цяжкасьцямі, раўненьня „на вуякія месцы". Гэткая лінія вяла да дэмобілізацыі мас, замест узмацненьня актыўнасьці мас у справе перамогі цяжкасьцяй. Гэтым да канца выкрывалася капітулянцкая сутнасьць правага ўхілу". (Рэзолюц. XVI зьезду па дакладу т. Куйбышава).

Капітулянцкая сутнасьць правага ўхілу асабліва праглядвае са слоў і спраў правых опортуністых у галіне профработы. Старое опортуністычнае кіраўніцтва ЎсеЦСПС аказалася няздольным зразумець задачы профсаюзаў у рэконструкцыйны пэрыод. Супроцьстаўляючы абарончыя функцыі профсаюзаў іх вытворчым задачам, не разумеючы новага зьместу абарончай работы профсаюзаў, застаючыся ў баку ад важнейшых палітычных кампаній, ня бачачы вытворчага ўздыму шырокіх рабочых мас і не разумеючы гістарычнага значэньня ўдарніцкага руху і соцыялістычнага спаборніцтва, старое кіраўніцтва ЎсеЦСПС фактычна заняло трэд'юніёнісцкую позыцыю.

Гэтая позыцыя магла паслабіць рабочую клясу ў абвостранай барацьбе з апошнімі рэшткамі капіталістычных клясаў у бойках за соцыялізм. У той-жа час „опортуністычнае кіраўніцтва ЎсеЦСПС вяло курс на паслабленьне партыйнага кіраўніцтва профрухам, вяло вельмі небясьпечную антыленінскую лінію, на **проціпастаўленьне профсаюзаў партыі"** (Рэзолюцыя па дакладу тав. Шверніка). Такая лінія профсаюзаў была карысна толькі капіталістычным элемэнтам у нашай краіне.

Такое-ж об'ектыўнае значэньне **фракцыйнай** работы правых ўнутры партыі. Правыя дакатваліся да абвінавачваньня партыі ў палітыцы „ваеннафэўдальнай эксплёатацыі сялянства" і тым самым давалі кулацтву баявы лёзунг для контр-рэволюцыйнай барацьбы. На практыцы часта былі выпадкі **зрастаньня** правых опортуністаў з клясавым ворагам, вынікаючыя адгэтуль выпадкі разлажэньня асобных зьвеньняў партыі. Такім чынам, лінія правых азначала прытупленьне вастрэйшай зброі дыктатуры пролетарыяту паслабленьне позыцый яго авангарду—партыі.

На XVI зьезьдзе лідэры правых вымушаны былі прызнаць свае памылкі і капітуляваць перад партыяй. Але іменна таму, што яны ня выкрылі сваіх памылак да канца, не падкрэсьлілі ясна і дакладна кулацкай сутнасьці іх позыцыі па ўсіх пытаньнях, што яны не справаджалі сваё прызнаньне барацьбой за генэральную лінію партыі, іменна таму зьезд і ня мог задаволіцца іх прызнаньнямі.

Зьезд зьвярнуў увагу ўсёй партыі на тое, што опортуністыя ўсіх колераў, асабліва правыя, ўжываюць новы манэўр, які выражаецца ў формальным прызнаньні сваіх памылак, у формальнай згодзе з генэральнай лініяй партыі, не пацьвярджаючы сваё прызнаньне работай і барацьбой за генэральную лінію партыі... Партыя павінна абвясьціць бязьлітасную вайну такога роду двурушніцтву і патрабаваць ад усіх, што прызнаюць свае памылкі, актыўнай абаронай генэральнай лініі партыі даказаць шчырасьць сваіх прызнаньняў" (Рэз. XVI зьезду па справаздачы ЦК).

Ва ўсіх выступленьнях, ва ўсіх рашэньнях на XVI зьезьдзе аднадушна падкрэсьлівалася кулацкая прырода права-опортуністычных поглядаў. Кулацкая сутнасьць правага ўхілу была выкрыта цалкам.

Зьезд ухваліў пастанову аб **несумяшчальнасьці поглядаў правай опозіцыі з прыналежнасьцю да ЎсеКП(б).** Зьезд падкрэсьліў неабходнасьць і ў далейшым весьці самую рашучую барацьбу як з правай небясьпекай, асноўнай на даным этапе, так і з левымі ўхіламі і прымірэнцкімі адносінамі да іх. Барацьба з правымі опортуністымі павінна весьціся з ня меншай упартасьцю, ня гледзячы на капітуляцыю лідэраў правага ўхілу і прызнаньне імі сваіх памылак, бо іх прызнаньні ня зьнішчаюць яшчэ сілы правага опортунізму. „Сіла правага опортунізму зьяўляецца ў сіле дробнабуржуазнай стыхіі, у сіле напору на партыю з боку капіталістычных элемэнтаў наогул, з боку кулацтва асабліва.

І іменна таму, што правы ўхіл адбівае супраціўленьне асноўных элемэнтаў аджываючых клясаў, іменна таму правы ўхіл ёсьць асноўная небясьпека нашага часу ў партыі" (Сталін).

Грандыёзная програма соцыялістычнай будоўлі, вызначаная XVI зьездам партыі, можа быць і будзе вырашана толькі шляхам рашучай перамогі правай небясьпекі, рашучай барацьбы на два фронты.

Чырвоныя войскі пакінулі Чанша

У опэрацыі супроць чырвоных пры ўзяцьці Чанша часьцямі нанкінскага генэрала Хецзяна прымалі ўдзел брытанскія і амэрыканскія вайсковыя судны

ШАНХАЙ, 6, Чырвоныя войскі, пасьля энэргічнага супраціўленьня пад напорам больш шматлікіх сіл праціўніка пакінулі Чанша.

ЛЁНДАН, 6. Агэнцтва „Рэйтэр" сьцьвярджае, што ў опэрацыі супроць чырвоных войск пры ўзяцьці Чанша часьцямі нанкінскага генэрала Хецзяна прымалі ўдзел брытанскія і амэрыканскія вайсковыя судны.

Баі паміж чырвонымі і нанкінскімі войскамі працягваюцца у бліжэйшых ваколіцах Чанша.

ЛЁНДАН, 6. У „Таймсе" надрукавана наступнае афіцыёзнае паведамленьне: „Брытанскі ўрад санкцыянаваў адпраўленьне ваенных суднаў у Ханькоў для атакі комуністых, якія пагражаюць кітайскай уладзе".

Комуністычная партыя Англіі разгортвае кампанію протэсту супроць інтэрвэнцыі пад лёзунгам: „Рукі прэч ад Кітаю".

Да зьезду польскіх легіянэраў

Вайсковая пропаганда у „міжнародным маштабе"

ВАРШАВА, 6. Прадстаячы зьезд легіянэраў у Радоме будзе мець, як відаць, надзвычайна урачысты характар.

На зьезд прыбываюць з Парыжу у якасьці гасьцей прадстаўнікі міжнароднай фэдэрацыі, былых удзельнікаў вайны (Комбатантаў), на чале са сваім старшынёй—палкоўнікам Або.

Прыбываюць таксама прадстаўнікі фінляндзкіх ваенных організацый, якія уручаць Пілсудзкаму вышэйшы фінскі ордэн.

Зьезд легіянэраў атрымоўвае такім чынам, таксама і характар дэмонстрацый міжнароднага „моральнага адзінства" мілітарысцкіх організацый.

Газэты паведамляюць, што колькасьць удзельнікаў зьезду ужо даходзіць да 11 тысяч чалавек. Прэлюдыяй да зьезду легіянэраў зьявіўся агульна-польскі зьезд унтэр-афіцэраў запасу, які адбываўся ў Вільні.

На зьезьдзе выступалі вышэйшыя ваенныя і грамадзянскія улады. Характэрна, што зьезд заняўся чыста палітычнымі пытаньнямі, прыняўшы рэзолюцыю аб неабходнасьці „аздараўленьня парлямэнтарызму ў Польшчы".

Прынята таксама рэзолюцыя, якая протэстуе супроць „імкненьняў Нямеччыны да рэвізіі заходніх граніц Польшчы".

Масавае зачыненьне тэкстыльных фабрык у Ланкашыры

ЛЁНДАН, 6. У Ланкашыры працягваецца масавае зачыненьне тэкстыльных фабрык.

У Блегборне за адзін тыдзень зачынілася 75 дробных фабрык. 30 тысяч рабочых засталіся без работы.

У Бэрнлі большасьць фабрык працуе толькі з палавіннай нагрузкай. У Дарвіне зачынена 29 фабрык. У Форвудзе з 25 прадзільных прадпрыемстваў працуе толькі 7.

Гарады, якія жылі выключна тэкстыльнай індустрыяй,—заміраюць. Расьце сьмяротнасьць, асабліва сярод дзяцей. Сталі больш частымі выпадкамі самагубства.

Сутычкі паміж нацыянал-соцыялістымі і комуністы і

БЭРЛІН, 4. 3-га жніўня ў Бэрліне і па ўсёй Нямеччыне адбыліся шматлікія сутычкі паміж нацыянал-соцыялістымі (фашыстымі) і комуністамі. Паліцыя выступала на баку нацыянал-соцыялістаў. У час сутычкі у Эссене тры нацыянал-соцыялісты паранена.

„РОКОВОЕ" СПАТКАНЬНЕ

Сустрэчны прамфінплян

Разьвітальны мітынг дэлегатаў міжнароднага зьлёту пролетарскіх дзяцей.

БЭРЛІН, 4. У гонар уязжаючай у СССР міжнароднай дэлегацыі пролетарскіх дзяцей, сумесна з дарослымі рабочымі, быў наладжаны вялікі разьвітальны мітынг. Дэлегацыя пролетарскіх дзяцей складаецца з 33-х дэлегатаў Нямеччыны, 7-мі дэлегатаў Норвэгіі і Швэцыі дэлегатаў Манголіі, Даніі, Аўстрыі, Швэйцарыі, Бэльгіі, Ангельшчыны, Голяндыі, Чэха-Славакіі і Вэнгрыі.

Крывавая барацьба паміж беспрацоўнымі і паліцыяй

БЭРЛІН, 5. Па паведамленьню з Італіі, у Фэрары адбыліся крывавыя сутычкі паміж беспрацоўнымі і паліцыяй. Беспрацоўныя занялі прэфэктуру. Паліцыя адкрыла агонь па беспрацоўным, але ёй быў дан рашучы і энэргічны адпор. Крывавая барацьба цягнулася да глыбокай ночы. Шмат забітых і параненых. У Мілане таксама адбыліся сур'ёзныя сутычкі паміж рабочымі і фашысцкай міліцыяй.

Комсамольскія рэзэрвы--на ўборачны фронт

Ударныя брыгады комсамольцаў Магілеўшчыны дапамаглі колгасам да тэрміну ўбраць ураджай

Шляхам шырока разгорнутага соц. спаборніцтва і ўдарніцтва прысьпешыць тэмпы ўборачнай кампаніі і прыступіць да абмалоту

Магілеўцы рапартуюць

Магілеўская гарадзкая організацыя комсамолу пераключыла сваю працу і вопыт на дапамогу колгасам у правядзеньні уборачнай кампаніі.

Гарком комсамолу паслаў на два тыдні брыгаду з 25 чалавек у колгасы „Новый Мір", „Чырвоны Сормавец" і „Парыская Комуна" для практычнай дапамогі ў рабоце па ўборачнай кампаніі і будаўніцтву сілосу.

26 ліпеня адпачываючыя студэнты ВНУ у ліку 80 асоб правялі суботнікі ў трох колгасах па ўборцы сенажаці.

31 ліпеня 20 курсантаў палітасьветнага тэхнікуму працавалі ў колгасе „Непобедимый" па ўборцы ўраджаю

Ячэйкі ЛКСМБ заводу „Узраджэньне" і „Лекерта" скарысталі свой дзень адпачынку (3 жніўня) для масавага выхаду ў вёску, дзе актыўна прымалі непасрэдны ўдзел у працы па уборцы ўраджаю.

Усе комсамольскія ячэйкі гораду паслалі ў колгасы і вёскі свае брыгады па 4—5 чалавек тэрмінам на два тыдні для організацыі уборачнай кампаніі.

Ячэйка рымарнай фабрыкі разам з партыйнай ячэйкай і профсаюзам у час свайго чарговага водпуску паслалі на дапамогу ў падшэфны колгас брыгаду ў ліку 20 чалавек тэрмінам на 10 дзён.

Комсамольскі колектыў чыгункі організаваў адну паянава-опэратыўную групу, якая займаецца праверкай і папярэджаньнем простояў вагонаў, сочыць за своечасовай выгрузкай і адпраўкаю іх, устанавіла штодзеннае дзяжурства комсамольцаў на адправачным пункце гародніны. Апрача гэтага ячэйка скарыстала выхадны дзень для пасылкі 10 таварышоў у падшэфны колгас для дапамогі ва ўборцы ўраджаю.

Але побач з дадатнымі фактамі працы некаторых ячэек ёсьць ячэйкі, якія замест ударнай работы па ўборачнай кампаніі, ударна бяздзейнічалі. Ячэйка Росмоздору і ЦМС яшчэ толькі „мяркуюць" заняцца справай па організацыі дапамогі колгасам ва ўборцы.

Колектыў ЛКСМБ швэйнай фабрыкі, які налічвае 130 комсамольцаў за ўвесь час паслаў у колгас толькі 2-х таварышоў і на запытаньне чаму ячэйка незаймаецца пытаньнямі дапамогі колгасам ва ўборцы ўраджаю, кіраўнікі ячэйкі бяссорамy адказваюць: **„Мы паслалі ужо двух таварышоў, чаго вы яшчэ хочаце".** Ад швэйні аў не адсталі мэблёвая фабрыка і працколектыў трыкотажнікаў, якія палец аб палец не ўдарылі, каб організаваць тыя ці іншыя мерапрыемствы па дапамозе колгасам ва ўборачнай кампаніі.

Ганьба ячэйкам, якія яшчэ дагэтуль не уключыліся ў актыўную працу па дапамозе ў правядзеньні уборачнай кампаніі

Б. Ліўшыц.

Перадавыя, пераключэцеся на дапамогу адстаючым

Уборка ўраджаю ў большасьці колгасаў Сьмілавіцкага раёну праходзіць пасьпяхова. Асабліва добра абстаіць справа ў колгасе „імя 16-ці партызан", які ўжо скончыў уборку жыта, колгасы „Праца", „Дружба", «Савецкая Беларусь», „Новы Шлях" таксама ўжо канчаюць убіраць жыта. З сенажацямі справа абстаіць горш, бо больш паловы сенажаці яшчэ ня скошана.

У колгасе „імя ЦК КП(б)Б" уборачная кампанія праходзіць вельмі марудна. Уборачныя машыны своечасова ня былі адрамантаваны. Комсамольская ячэйка не ўзяла на сябе ініцыятыву ў дапамозе па рамонту машын. Амаль таксама абстаіць справа і ў колгасе „Бязбожнік", дзе ёсьць пагроза зрыву ўборкі збожжа.

Цэлевіцкі.

Бярэце прыклад з вульскіх комсамольцаў

У многіх колгасаў Вульшчыны (Полацкая акруга) не хапае рабочае сілы, дзякуючы чаму была небясьпека з уборкай ураджаю.

На дапамогу прышлі профсаюзы і комсамол, якія парашылі штодня пасылаць у колгасы працоўныя брыгады рабочых і служачых у іх выхадныя дні.

Першы выхад адбыўся 28 ліпеня. 120 чалавек, разьбіўшыся на брыгады, працавалі ў 5 колгасах. Работа ішла ўдарным тэмпам з раніцы да вечару без перапынку.

Брыгада ў колгасе „Зьвязда" зжала і ўбрала 11 га жыта. Брыгада раённай міліцыі в 12 чалавек ужо тры дні працуе ў гэтым колгасе па пабудове сьвінарніка.

У колгасе „Будзённы" убралі 5 га жыта і 11 вазоў сена з далёкіх былых кулацкіх зямель.

У колгасе „Чырвоны Кастрычнік" брыгада скончыла касьбу і ўборку сенажаці. У колгасе „Зара Захаду" убралі 4 га жыта у колгасе „Асьвета" брыгада дапамагла будаўніцтву сьвінарніка.

Дзякуючы дапамозе профсаюзных і комсамольскіх брыгад, у колгасах, дзе яны працавалі, уборка ўраджаю скончылася раней тэрміну.

Зараз наладжваецца організацыя новых брыгад для дапамогі іншым адстаючым колгасам.

А як у іншых мясцох?

А.

Уборка ўраджаю ў комуне „Прамень Соцыялізму"—Самахвалаўшчына

Комуна імя 1-га Мая скончыла ўборку

Плешчаніцы, 6. (Па тэлеф. ад нашага юнкора). Комуна „1 мая" пасьпяхова скончыла ўборку ўраджаю. На 1 жніўня на працягу 6 дзён зжата 31 гэктар жыта. Працавалі па-ўдарнаму. Комуна ўзяла на „грамадзкі буксір" адстаючыя па ўборцы колгасы: „Войкаў", „Перамога", „Сталін" і „Калінін".

30 ліпеня дзьве жняяркі, ... і два комунары былі накіраваны ў колгасы „Сталін" і „Перамога", 2 жніўня—1 жняярка, 2 ... адзін комунар—у колгас імя „Калініна".

Прыкладу плешчаніцкіх комунараў павінны пасьледваць ... колгасы.

Гэльф...

Масавы суботнік у колгасе

Самахвалавіцкая мястэчковая ячэйка практычна дапамагае колгасам ва ўборцы ўраджаю.

Усе комсамольцы, што працуюць у колгасах, у час уборачнай кампаніі абвясьцілі сябе ўдарнікамі. Ячэйкай быў організаваны масавы суботнік па дапамозе колгасу па ўборцы ўраджаю, у якім прынялі ўдзел усе комсамольцы, беспартыйная моладзь і піонэры. Працавалі тры брыгады, адна брыгада касіла, дзьве брыгады па звозу снапоў. Не гледзячы на тое, што суботнік праводзіўся ў той час, калі ў ... быў выхадны дзень, амаль усе ... гасьнікі, убачыўшы дружную працу комсамольцаў, піонэраў і беспартыйнай моладзі, самі ўзяліся ... сы, забыўшы аб адпачынку. Ініцыятыва мястэчковай ячэйкі ... ла надзвычайна добрае ўражаньне на ўсіх колгасьнікаў. Варта ... яе прыкладу пасьледвалі ... ячэйкі.

М...

ПРАЦА З НАВІЧКАМІ НА ВЫТВОРЧАСЬЦІ—СЛАБЫ ВУЧАСТАК КОМСАМОЛЬСКАЙ РАБОТЫ

На галянтарэйнай фабрыцы „Беларуска" ілжэ-ударнікі і рвачы пад прыкрыцьцем бязьдзейнасьці комсамолу

Галянтарэйная ф-ка «Беларуска" характэрна сваімі спэцыфічнымі ўмовамі. З 384 рабочых, якія працуюць на фабрыцы, больш 60 проц. моладзі, якая ўпяршыню папала на вытворчасьць і свой вытворчы стаж налічвае месяцамі.

Рабочыя, якія працуюць з першага дня адчыненьня галянтарэйкі, г. зн. прыблізна каля 2-х год лічацца на фабрыцы ўжо „старыкамі". Цякучасьць рабочых за апошнія тры месяцы дае лічбы каля 20 проц Ёсьць шмат рабочых так званых „лятуноў", якія адчуваюць сябе на фабрыцы „гасьцямі" і, прапрацаваўшы 2-3 месяцы ўцякаюць на іншыя прадпрыемствы.

Пераважная большасьць рабочых нядаўна прышоўшых на вытворчасьць, глядзяць на фабрыку выключна як на сродак для існаваньня і набыцьця вытворчага стажу. Галоўнае іх імкненьне—гэта як-бы больш зарабіць. Сярод іх зусім не адчуваецца зацікаўленасьці ў выкананьні прамфінпляну. рацыяналізацыі вытворчасьці, барацьбы за палепшаньне якасьці продукцыі і інш.

На фабрыцы яшчэ да апошняга часу маюць месца агідныя факты: пакражы расчосак, гузікаў і інш., што асабліва прыкмячалася за навічкамі.

Кадр рабочых вышэйшай кваліфікацыі ў большасьці складаецца з былых саматужнікаў, якія не зацікаўлены ў падвышэньні кваліфікацыі моладзі. Былі выпадкі, калі асобныя рабочыя гэтай групы ігнаравалі навічкоў, адмаўляючыся паказваць ім процэсы працы. Значная частка моладзі знаходзіцца цалкам пад уплывам саматужных настрояў.

Вынік бязьдзейнасьці ячэйкі—ілжэўдарнікі і рвачы.

Комсамольскай організацыі на фабрыцы не адчуваецца. Масавай выхаваўчай работы з моладзьдзю не праводзіцца. Член бюро ячэйкі комсамолу Рэўтовіч адкрыта заяўляе: **„Ня толькі сярод навічкоў, але і наогул сярод моладзі выхаваўчай працы не вядзецца ніякай".**

У бюро комсамольскай ячэйкі, якое зараз распушчана за бязьдзейнасьць і нежаданьне працаваць царыла склока і апалітычнасьць. Члены бюро ячэйкі Вальфсон і Левіна, апошняя яшчэ нават зьяўляецца кандыдатам у бюро партячэйкі увесь час напляватцельскі адносіліся да комсамольскай работы і замест актыўнага пераключэньня свайго вопыту ў работу фабрычнай ячэйкі, яны ўпарта зрывалі ўсю работу ячэйкі. „Лёгкая кавалерыя", якой яны кіравалі, увесь час бязьдзейнічала. Не праводзілася ніякай працы, каб сапаставіць саматужніцкім настроям, рвацвам, новыя сацыялістычныя формы працы, не праводзілася ніякай і вытворча-выхаваўчай працы.

Бязьдзейнасьць у працы бюро комсамольскай ячэйкі фабрыкі знайшло сваё яскравае адлюстраваньне на адносінах комсамольцаў і беспартыйнай моладзі да вытворчасьці. За апошні час на фабрыцы значна павялічыліся прагулы і спазьненьні на работу. Ударныя брыгады пачалі развальвацца, а некаторыя з іх былі распушчаны адміністрацыяй фабрыкі за рвацкія, бясчынныя адносіны да вытворчасьці

Слова фактам

Некаторыя комсамольцы асабліва навічкі ня толькі не зьяўляюцца прыкладам, а наадварот па сваіх шкодніцкіх адносінах ідуць у „авангардзе". Комсамолка зубарэзнага цэху Гіноўкер, якая носіць назву „ўдарніцы" давяла брак да рэкорднай лічбы—24 проц. Прычым з мэтаю паказаць менш браку рабіла шкодніцтвы, ламала грабяні з бракам і выкідвала іх праз пылесос на вуліцу, ёй актыўна дапамагалі „ўдарніцы" Лібковіч, Этус і сябра партыі Маркава. Апошняя стала на чале адсталых настрояў работніц свайго цэху, якія прад'явілі адміністрацыі рвацкі ўльтыматум аб тым, каб у цэху была пастаўлена дадаткова зубарэзачнае кола.

Гэта на першы погляд безабіднае патрабаваньне хавала ў сабе рвацкае асяродзьдзе, бо ў выніку яго выкананьня значна пагоршылася-б якасьць продукцыі, ня эканомна скарыстоўвалася-б шкляная папера і апошняе—самае галоўнае што і зьяўлялася асноўным стымулем для падачы заявы—гэта рвацкі процант выработку, які пры сучасным становішчы і то дасягае да 70 проц. да асноўнага заработку.

Гарцман не спэцыялісты, а шкоднік

Не адстае ад гэтай галярэі рвачоў і шкоднікаў Гарцман, які з надворнага боку зусім не падобен да папярэдне прыведзенага. Гэты „чырвоны" тэхнік заводу. Дзіўна, як гэта Віцебскі электра-мэханічны тэхнікум на XIII годзе рэволюцыі выпускае гэткіх спэцаў, якія сваімі казённымі адносінамі да вытворчасьці выклікаюць зусім справядлівае абурэньне сярод заводзкай грамадзкасьці Гарцман працуе на заводзе 4 месяца. Вярней ... не працуе, а акуратна вы... штодня па 8 гадзін у св... нэце. Ён чамусьці ня ліч... трэбным уступіць у сябры ... вытворчыя нарады, пытан... цыяналізацыі і іншыя пыта... лапшэньня вытворчасьці ... як-бы недатычацца. Працу... вае „ўдарна". Калі яму ... дзена заданьне зрабіць чар... дэлі простага краштэйну, ... го патрабавалася максымум ... кі гадзін, Гарцман выкон... працу на працягу ня бо... менш, як... аднаго тыдню.

Ліквідаваць прарывы

Новае аздароўленае кір... комсамольскай ячэйкі павін... адкладна пры дапамозе пар... нізацыі мобілізаваць акты... усёй моладзі на тое, каб ... соц. спаборніцтва і ўдарніцтва ... ліквідаваць прарывы, якія м...

Праз утварэньне ўдарных ... дзёжных брыгад шырока ... нуць выхаваўчую работу па ... шэньню клясавай сьвядомасьці ... партыйнай моладзі.

Моладзь, якая дзесяткамі ... сячна ўліваецца на фабрыку ... вінна сустрэць асаблівую ў... лы падыход і таварыскую ... гу з боку ўсёй комсамольскай ... ганізацыі заводу. Вырваць ... з пад уплыву саматужнікаў ...

Н. М...

Літаратурная старонка

В. ГАРАЎСКІ

На колгасных палёх

Гартаваная даль,
Пераспелы разгон
Залаціцца пад сонцам улетку.
І зьвіняць галасы
І звуецца „Фордзон"
Па шырокіх колгасных палетках.

Палымнее жыцьцё,
Поле песьняй імжыць,
Рассыпаюцца вольныя словы.
Ды ірвецца рука,
Каб узмахам скасіць
Неабнятыя вокам прасторы.

Ператахталі дні
Бальшавіцкай вясны,
Зацьвілі сочнасьпелым налівам.
Потны потых жніва
І ударнай касьбы
Пройдуць сьпеванай песьняй
крыклівай.

Вольны вецер злуе,
Каласамі шуміць,
Абтрасае крыштальныя росы,
А на нівах-палёх
Сталь агнямі гарыць,
Сочна шархаюць войстрыя косы.

Мы пайшлі у паход,
Пад зьдзіўленьне вякоў,
На сустрэчу стальному сьвітаньню
Браць атакай стаг,
Барыкады снапоў.
Мы жыцьцё называем змаганьнем.

Мы штурмем палі,
Мы ўскаралі зямлю,
Уважылі у пляны і лічбы.
На ўзараную шыр
Мерым сілу сваю
І на цэнтнэры лічым здабычу.

Мы ня спынім разгон
Бальшавіцкай хадзьбы
Па парэзаных межамі нівах,
Цераз пяжкасьці дзён,
Праз агні барацьбы—
Да суцэльных палёў—колектываў.

5-VII-30 г.

Хацкевіч Рыгор

На прасторы

Тухлі зоры, дагаралі,
Прытаіўся ветравей.
Ой згубіла ноч каралі
У шаўковай мураве!

Пагубляла ноч каралі...
Дзень прачнуўся за бугром.
Чарадой касцы пасталі
Нескапчоным ланцугом.

Косім, косім,
Косім, косім,
Водыр кружыць галаву.
Ой, і косы!
Зьмеі-косы
Так і лезуць у траву.

Так і шчыплюць,
Так і шчыплюць,
Як гадзюкі—
Джвіг і
Джвіг!
У пакосы росы сыплюць
Разьбіваюць іх удрызг.

У перагонкі,
У перагонкі,—
У атаку чарадой!
Завіваюцца ў пярсьцёнкі
Канапелькі над вадой.

Косім,
Косім,
Косім,
Косім..
Памагчы ніхто ня просіць.

Гэй давай!
Давай!
Давай!
Сонца, палу падлівай!

Нават вецер,
Шэльма вецер
Падпявае нам у тон.

Ой ты край мой, край савецкі,
Працы дружнае разгон!

Ар. Усьмінскі

НАЧНОЕ ПАСЯДЖЭНЬНЕ

(Урывак з апавяданьня)

Калі сонейка кідае свой апошні разьвітальны зірк, раскінуўшы веерам пасмы залатых валос,—яму на зьмену з імглы прадвячэрняй выступае на пост вартаўніка начнога срэбралікі месяц. Тады з поля, па дарозе да комуны, чуюцца гучныя, баявыя сьпевы і чоткая вайсковая каманда: ась, два, тры!—левай,—левай! Гэта комунарская моладзь, пад камандай сваіх брыгадзіраў, ідзе строем з працы.

Ганька-піонэр ляціць ужо да комунарскіх званоў і двома жалезнымі пісёчкамі грае польку. Заядлы хлопчык гэты Ганька. На гармоні па клявішах наярвае,—хоць заслухайся. А тут, на званох, падабраўшы „ноты", заўсёды полькай склікае комунараў на абед ці вячэру.

— „Сёньня ў нас будзе што, ці не?"—пытаюцца комсамольцы ў свайго сэкратара, сядзячы ў сталоўцы за вячэрай.

— „Будзе, будзе, зараз скажу". І праглынуўшы вялікі кавалак сыру, стаўшы ў „позу", сэкратар абвяшчае:

— Таварышы! Заўтра ў комуне ў нас сьвята. Мы скончылі сяўбу і таму ў нас адбудзецца ўрачытасьць вечар, прывітаньні, спэктакль і іншае, таму падобнае. Днём—комсамольскі сход. А зараз бюро. Усім сябром застацца—вельмі важнае пытаньне".

Пасяджэньне бюро якое для некаторых зьяўлялася пудовым грузам, думалі „адмахнуць" хутка. Хацелася хутчэй адпачыць у вялёным гаі, на лодцы, пагуляць з сваёй „міленькай". І таму турбавалі сэкратара. А сэкратар Бронька, заняўшы „параднае" месца, пароўся ў тоўстых папках выцягваючы адтуль розныя паперы, абежнікі і іншую „сыравіну" для „перапрацоўкі" на пасяджаньні бюро.

— „Да ты парыся хутчэй там!—залазаліся некаторыя.

— „Адчыняй жыва, а то хут а тут і нашай цені ня ўбачыш.

Нарэшце... Устаў і пачаў...

— „Ну, таварышы, дазвольце мне..

— „Ай, ды кінь сваё; дазволь ды дазволь—адчыняй і баста!

— „Дык вось аб гэтым і гавару, дазвольце адчыніць наша падсяжэньне"—ня мог без паложанага па „штату" формальнага ўступу сказаць сэкратар.

— „Пытаньні ў нас на збвестцы дня наступныя". І сэкратар Бронька прачытаў вялікі сьпіс з 10-ці пытаньняў, ахапіўшы ў іх усе задачы, якія стаяць перад комсамолам.

Дагэтуль ціха сядзеўшых „бюроўцаў" такая абвестка як варам апякла. Закрычалі, зашумелі. І сэкратар бездапаможна сеў на сваё „сэкратарскае" крэсла, адчуваючы, што ён „сеў" не на крэсла, а ў галёшу.

— „Ты, мусіць ці ня выспаўся, ці пераспаў троху.

— „Не, гэта ў яго нейкая „галавакружэньне" ад нейкіх „посьпехаў".

— „Ачумеў парнюга, дальбог, ачумеў".

„Стралялі" з усіх бакоў „голачкамі" у беднага спацелага сэкратара. Нарэшце да аварыліся. Пакінуць і вырашыць два пытаньні. Першае—аб выніках соцспаборніцтва і працы ўдарных брыгад, і 2-е пытаньне—„сакрэтнае", аб якім Бронька ніяк не хацеў загадзя сказаць. Рэшту пытаньняў перанесьці на наступны раз..

— „Па першаму пытаньню інформуе брыгадзір першай ударнай—Сьцёпка.

— „Я, хлопцы,—пачаў свой даклад Сьцёпка, мазоліць свой язык буду мала. Проста вазьму быка за рогі. Вось мы з рэдактарам Цімкай зрабілі к заўтрашняму сьвяту мастацкую „дошку спаборніцтва". На ёй усё ўбачыце.

Пры гэтым ён прыцяг вялікую, як каляска, размаляваную рознакалёрнымі масьлянымі фарбамі, дошку. На ёй відаць былі розныя дыяграмы, лічбы, прозьвішчы. А на абодвых бакох—палі: адно чорнае, другое чырвонае. На іх былі намаляваны прозьвішчы многіх комсамольцаў.

— „Дык вось. Бачыце ўвесь малюнак вынікаў бальшавіцкай вясны? Тут вось відаць, хто вытрымаў экзамін, а хто спасаваў. У нас тры ўдарныя брыгады былі. Усе працавалі ў парадку соцспаборніцтва. Пяршынство атрымала мая брыгада не таму, што я тут дакладваю, а так яно ёсьць ў сапраўднасьці. Вось, бачыце, цыфру? Наша першая брыгада перавыканала норму на 12 проц. Другая—на 6, а трэцяя—на 2 проц. Разумееце? Але і ў паасобных брыгадах былі такія ўдарнікі, якія толькі схаваліся пад гэтай пачэснай бальшавіцкай назвай. У сапраўднасьці яны зьбівалі бібікі, псавалі інвэнтар. Затое мы іх вывелі на „чыстую воду". Вось бачыце, дзе сядзяць?—у чорным кутку дошкі. А самых лепшых байцоў пасеўнага фронту запісалі сюды, — управа ў чырвоным куце. А апошнія, з беспартыйных, колектыўна падалі заяву аб уступленьні ў комсамол. Вось і ўвесь даклад".

Інформацыя Сьцёпкі Салаўёва—лепшага з лепшых ударнікаў—усіх абдала асьвяжальнымі кроплямі. У многіх зышла ахвота ўздрымнуць. А ў гуляк думкі адляцелі пра раку і пра гай. Тут справа вырашалася складаней. чым гэта магло быць у гаі. Ня жартачкі—Міхась, сябра бюро,—як лодыр, як комсамольская „заноза" панаў на чорную дошку, а Сьцёпка—сябра бюро—на чырвоную.

— Дык гэта-ж я за што?.. Уздумаў апраўдвацца прысутны пры разборы „вытворчых эфэктаў" Міхась

— „Ведаем, ведаем за што! Ня раз гаварылі табе.

— „Нават папярэджаньне меў на бюро.

— „Зараз вось і грэйся!

— „Дык гэту-ж дошку заўтра „выстаўляць перад народам!"—ня мог супакоіцца Міхась.

— „А ты што думаў?—у подпечак для курэй ставіць будзем?"—з іроніяй адказаў яму Цімка рэдактар, чыя праца шмат каго забрала за „жывое".

— „Ну тады мяне зьніміце з дошкі выкрэсьліце прозьвішча, а то зусім з комуны уцяку!"—сказаў сваё „заключнае" слова той, да каго чорная дошка папала „па адрасе".

Такая заява сябра бюро выклікала толькі косыя позіркі і абурэньне з боку астатніх сяброў. Нехта ў адказ стаў напяваць „разлуку". Дошку спаборніцтва разглядзелі і абгаварылі з усіх бакоў, і Мэлька — „тэх.сэк." ячэйкі—запісала ў пратакол наступнае

„Зьмест дошкі зацьвердзіць. Усіх, каго выставілі на чырвоную дошку,—прэміяваць. Падарункі і прэміі паднесьці над музыку заўтра. Сьцёпку Салаўёва, як добрага брыгадзіра-комсамольца, паслаць на курсы паляводаў, а Міхася Сыцікава вывесьці з бюро ячэйкі і за нявытрыманасьць на бюро даць вымову з папярэджаньнем. Папярэдзіць усіх комсамольцаў, якія папалі на чорную дошку, што яны выявілі сябе не па-комсамольску. У будучым—апраўдаць сябе пры ўборачнай кампаніі. Лепшых ударнікаў, падаўшых заявы, прыняць у комсамол"

Кропка. А далей ідуць справы сакрэтныя. Усе чакалі шукалі вачыма сакрэтнай паперкі). Думалі, што мусіць будзе вайсковы паход, ці налёт „лёгкай кавалерыі"(пры гэтым кожны думаў, што яна „заснула").

Сэкратар ўстаў, абцягнуў кашулю, паправіў валасы, пачырванеў—аж пот выступіў на лобе і... пачаў:

— „Хлопцы, справа... такая, Я скажу проста,—я рашыў жаніцца.

Усе пырснулі ад сьмеху

— „Як тапаром адрубіў".

— „Ну-ж і сакрэтная справа якая".

— „Ды, пачакайце, ён-жа ня скончыў"—суняў разышоўшыхся хлапцоў талковы Сьцёпка, якога нядаўна толькі прадставілі да „ордэна чырвонага сьцягу".—„Хай выкладае ўвесь свой „рапарт".

—„Я зараз, таварышы, скончу. Заўтра, бачыце, у нас сьвята. Дык вось, ці ня прысьвяціць да гэтага нашае чырвонае вясельле?"

— „Выбач, ня наша, а тваё вясельле",—зрабіў папраўку рэдактар Цімка.

—„А ці маеш права ты, браток, жаніцца?—кінуў нехта з кута пытаньне, ад нечаканасьці зьместу якога Бронька аж аслупянеў.

— „Як ці маю? Права голаса маю"

— „А ці стукнула табе 18 год?"

— „Закрыйся ты там! Яму ўжо трыцаты без дзесяці год з „вялікадня" пайшоў. Ужо пара".

Усе зарагаталі.

— „А з кім-жа акруціцца хочаш?" —Ня сунімаўся Фэлька з кута, якому відаць было, што сэкратар падклаў яму „сьвіньню" (даўно па комуне хадзіла „радые" аб рэўнасьці яго да Мэлькі, з якой „круціўся" Бронька).

—„Ня ведаеш ці што,—з Мэлькай", —адказалі хорам.

А Мэлька ўткнула галаву ў пратакол, як быццам нёсам фіскавала ўсё тое, што гаварылі аб ёй і аб ёйным Броні.

Замест галасаваньнь па гэтаму вельмі „сакрэтнаму" пытаньню, сябры бюро выявілі сваю згоду тым, што выцягнулі з „параднага" месца свайго „генсэка" і „тэхсэка" і пачалі гушкаць іх на „ура", а потым прымусілі „парачку" пацалавацца. Пасьля, калі нахлынуўшая хваля радасьці супакоілася і сэкратарша зноў села за пратакол, яна пад колектыўную дыктоўку запісала ў ім наступнае:

„Ухваліць думку Броні аб жаніцьбе з Мэлькай. Заўтра правесьці ўрачыстае чырвонае вясельле, а для падрыхтоўкі вылучыць ударную тройку. Паставіць іх на чырвоную дошку як прыкладных і актыўных комсамольцаў на гаспадарцы і ў ячэйцы".

— „А прэміі ім дамо?" — запытаў, падміргнуўшы Цімка.

— „Не,—ня трэба! А то тады ўсе пажэняцца", — адказаў „па-гаспадарску" Сьцёпка.

* *
*

На дварэ ўжо стала сьветла. На месцы срэбнага месяца, які растаў разам з прадранішнім туманам, пакачалася, раскінуўшы веерам галаву залаву залатых валос, сонца. Доўга хадзілі яшчэ па гаю па парку, каталіся на лодцы „венчаныя" бюром „жаніх" і „нявеста" і іх „шафары".

Сонца ўжо прагулялася высока ўгору па шляху, высланым сінім небам-радном. Уставаў пекны, цудоўны, вясновы дзень. Куды ні глянь—усё адзета ў зелень. Лес, гай, дзераўі,—усё зьліося ў непарыўную сьпянудэкарацыю з лісьця і кветак.

А над гэтай дэкарацыяй вясны высока пад сінявокім небам, харыстыя птушкі сьпевам вясёлым сьвята комуны спаткалі. З скляпеньня нябёсаў прабігага сонцам-знарадам, сыпаліся ігры-асколкі. Увіваліся ў пругкія целы маладых, юрлівых, вясёлых хлопцаў і дзяўчат. Ранілі сэрцы. Лілася ліпучая, як смала маладой ліпы—любоў. Любоў да жыцьця. Любоў да вясны, да працы. Любоў моцная, маладая, кіпучая.

ЗЬМІТРО ВІТАЛЬ

Песьня натхненьню

Прысьвячаю пачынаючым
поэтам

Натхненьне любае,
Прыдзі,
Ахутай
У творчы вэлюм.
Ў пакоі—я адзін—адзін
І гукаў дзіўных трэлі.

Я гэты час табе зьбярог,
Урваў ад сну і ценяў,
Каб перайшлі
І мой парог
Цудоўныя мігценьні.

Цалюткі дзень я працу нёс,
Бы келіх квасу ў смагу,
І быццам вугаль паравоз,
Я набіраў адвагу.

Я набіраў
Адвагу й моц
І гукаў пераліўы,
Каб не прайшла дарэмна ноч
Бабуляю маўклівай.

Я час начны табе зьбярог,
Натхненьне дарагое!..

. . . .

Праходзяць тыдні перамог
Непараўнаўчым строем.

Яны ідуць
Пад гучны марш
Вялікага маэстро;
Сьмяецца сонейка з-за хмар
Грымяць,
Гудуць
оркестры.
Ідуць,
ідуць —
няма канца...
І веру я: ня будзе!
О, пераможная краса,
Ты ранак жыцьця будзіш!
Ты —
комінаў фабрычных лес,
Ты —
трактараў калёны,
І для цябе мой сьпеў пашле
Нізюткія уклоны.

Я для цябе заўжды гатоў
Разьліць сябе на вершы,
Гатоў аддаць душу і кроў,
Пайсьці
памерці
першым.

І рады я,
Што не адзін
Гару такім імпэтам.
Нас многа, многа!
Паглядзі:
Ідуць
пяюць
поэты.
Ідуць,
ідуць, —
канца няма
І веру я:
Ня будзе!
Бо ёсьць на сьвеце ясны май
І грукат нашых будняў.

Праходзяць тыдні перамог,
Ідуць
пяюць
поэты.
Мы ўславім нашу. сілу й моц,—
Рэспубліку Саветаў,
Мы ўславім нашае жыцьцё
Сталёва агнявое...

.. Натхненьне любае маё,
Натхненьне дарагое!..

1930 г. Менск.

Кніжная паліца

С. Ф. Мядзьведзева—Тэр-Петрасян. Гэрой рэволюцыі („Таварыш Камо").

БДВ. Менск 1930 г., стар. 54, тыраж 5000, цана 20 кап.

А. Лужаеў. Гісторыя аднаго ліцеішчыка БДВ.

Менск 1930 г., стар. 56, тыраж 5000, цана 20 кап.

Жыцьцяпісы выдатных людзей—адзін з відаў літаратуры, які вельмі карысны ў выхавальных мэтах. Жыцьцяпісы, знаёмячы з дзейнасьцю паасобных адзінак, падаючы адначасна характарыстыку сучаснай ім эпохі, яўляючы сабой лёгкую для ўспрыйманьня форму, цікавыя сваім зьместам—уплываюць на чытача, выкарыстоўваюць у ім імкненьні да пэўных мэтаў, жаданьне насьледваць гэрою дадзенага жыцьцяпісу.

Вось чаму жыцьцяпісы — популярны матар'ял для чытаньня моладзі вось чаму належны падбор іх грае вялізарнейшую ролю ў выхаваньні маладога пакаленьня грамады.

Разгортваньне дзейнасьці БДВ, усё большае набліжэньне яго да попыту працоўных не магло ня прывесьці і да запаўненьня прабелу ў дзедзіне літаратуры жыцьцяпіснай. Мы як раз маем перад сабой дзьве падобныя кніжкі, якія нядаўна вышлі на рынак. Першая з іх падае біографію ўлюбёнага каўкаскага гэроя-рэволюцыянэра Тэр-Петрасяна (таварыш Камо), пададзеную жвава і захапляюча бліжэйшым сябрам нябожчыка—С. Мядзьведзевай. Біографія Камо, загартаванага бальшавіка, які ня вагаючыся ня раз ішоў на ўчынкі, што пагражалі сьмерцю, рабіў гэта ў імя справы бальшавіцкае партыі—удзячны матар'ял, яскравы прыклад гарту і адданасьці справе рэволюцыі для нашай моладзі.

Другая кніжачка падае простую, звычайную, як быццам, гісторыю, ліцейніка Князёва. Гэтая кніжачка раскрывае перад чытачом шлях селяніна на заводы, апролетарызацыю яго, паказвае ўплыў рабочага асяродку, які перавыхоўвае селяніна—дробнага ўласьніка, робіць з яго рэволюцыянэра, перадавіка. Паказаны яскрава і спружыны падзей пярэдадню 1905 г., а таксама эпізоды рэволюцыі гэтага году.

Кніжачкі выбраны БДВ ўдала. Гэта як раз тое, што патрэбна нашай моладзі. Брыдка толькі пэўная неахайнасьць перакладаў з расійскага. Чаго варты такія „пэрлы", як: „тапор" (стар. 12), „паважная" (!) „хвароба" (13), „Бацька зруйнаваўся" (13), „па горадзе хадзілі нарады і патрулі" (24), „які быў закінуты дзяржаўнымі справамі" (53).

Чым больш пашыраецца дзейнасьць БДВ, тым неахайней становіцца справа з перакладамі. Тут трэба нешта ўжыць, аб нечым паклапаціцца.

Нельга не параіць БДВ выдаць жыцьцяпісы выдатных дзеячоў, якія працавалі на Беларусі, асьвятліўшы шырэй працу іх тут (Мясьнікоў, Фрунзэ і інш.). На жыцьцяпісах моладзь наша будзе выхоўвацца, будзе разьвіваць свае лепшыя імкненьні, азнаёміцца з рэволюцыйным мінулым. **Хв. Шынклер.**

Абгаварваем ліст Шапашнікава

Увесь матар'ял друкуецца ў парадку абгаварэньня

Вінаваты і Шапашнікавы і ячэйкі

так заяўляюць нашы чытачы і юнкоры

Красамоўныя „гаваруны" нас ня вывязуць,—актывістым будзе толькі той, хто штодзенна практычна ажыцьцяўляе пастаўленыя перад намі партыяй і комсамолам задачы

Да ўсяго мае здольнасьці, толькі... задачы комсамолу не ўразумее

Неяк здаецца, што Шапашнікаў кідае пыл у вочы. Вы толькі слухайце. У комсамоле з 1927 г., мае сярэднюю адукацыю, здольны хлопец, навука даецца яму лёгка. Па самому артыкулу відаць, што хлопец „з башкой"—піша добра.

А нарэшце робіць вынік, што не разьбіраецца ў задачах, якія зараз стаяць перад комсамолам і ня можа ў конкрэтнай рабоце выкарыстаць свае сілы. Адукаваны з трохгадовым стажам Шапашнікаў не зразумее у чым заключаецца работа ячэйкі у сучасны момант і колькі ня шукаў, „пры усім напружаньні сіл", гэтай работы усё-ж такі не знайшоў.

Хіба гэта не фальшыва, тав. Шапашнікаў? Зараз кожны піонэр нават скажа аб задачах комсамолу і нават конкрэтна, якія задачы стаяць перад кожным комсамольцам у паасобку у сучасны пэрыод.

Тав. Шапашнікаў, ты мусіць (калі хацеў стаць актывістым) чытаеш „Чырвоную Зьмену", «Комсомольскую Правду» няўжо праз іх ты ня змог—„зразумець, растлумачыць сябе у чым-жа заключаецца работа ячэйкі. Азнаёміцца добра з мэтай гэтай работы і ўключыцца у яе, хіба комсамольскія газэты, якія штодзённа ставяць конкрэтныя заданьні перад намі, выходзячы з агульных задач нашай партыі і комсамолу, не маглі цябе навучыць чаму-небудзь?

Да навукі маеш здольнасьці чаму-ж ня можаш прапрацаваць задачы комсамолу, зафіксаваныя апошнімі рашэньнямі зьездаў, і пленумамі ЦК, чаму ня можа-ж зразумець новыя мэтады работы, соц. спаборніцтва, ударніцтва, крытыку, самакрытыку, „лёгкую кавалерыю".

Хіба можна нашаму комсамольцу, а тым больш такім як Шапашнікаў, быць у баку ад такіх напружаных соцыялістычных шпаркіх тэмпаў, рабіцца „мёртвай душой" і папяровым комсамольцам, каб тады дапушчаць шкодныя думкі аб выхадзе з організацыі. Тав. Шапашнікаў плача, што яму кіраўніцтва і кіраўнік не дапамагае. Дык пытаецца, ці ні ён сам павінен дапамагчы кіраўніцтву ў рабоце? Ні ў якім разе нельга паверыць Шапашнікаву, каб ён ня мог знайсьці сабе работу у ячэйцы. Вядома, што дрэнная тая ячэйка, якая ня можа выкарыстаць на рабоце такіх здольных комсамольцаў.

Пры такіх шпаркіх тэмпах соцыялістычнага будаўніцтва ў ячэйках „мёртвых душ" ня можа і не павінна быць. Наліччэ іх паказвае, што у кіраўніцтве ячэйкі і райкому, які кіруе гэтай ячэйкай сядзяць „гнілыя людзі", з „мёртвымі душамі", якія ня здольны мобілізаваць комсамольцаў і беспартыйную працоўную моладзь на выкананьне пастаўленых задач партыяй і комсамолам.

„Мёртвыя душы" ў нас яшчэ пакуль-што маюцца, але Шапашнікаў можа і павінен быць не „мёртвай душой", а ліквідатарам „мяртвечыны" як у сваёй ячэйцы, так і у асобных комсамольцаў. Ён можа і павінен стаць, калі толькі бліжэй сава-бліжкі нам элемэнт, нашым сапраўдным комсамольскім актывістым.

Усьмінскі.

Аб „красамоўных актывістых" і дадатковым матар'яле

На маёй думцы артыкул Шапашнікава адлюстроўвае ўсю сапраўднасьць жыцьця комсамольскіх ячэек і ў асноўным зьяўляецца правільным. Паўстае пытаньне, каго ў ячэйках лічаць больш актыўным?

Адказ можа быць просты. У шмат якіх ячэйках актыўнымі звычайна лічацца тыя, хто можа добра выступаць і красамоўна гаварыць. А як спраўляецца з работаю гэты красамоўны актывісты, над гэтым звычайна мала задумваюцца, бо той, які добра ўмее гаварыць, заўсёды можа адбаярыцца. А як-жа лічацца з тымі, якія ня могуць многа і красамоўна гаварыць?

Такіх комсамольцаў звычайна лічаць пасыўнымі і на іх глядзяць, як „дадатковы матар'ял" да ячэйкі, які бязьдзейнічае ў рабоце і застаецца ў баку ад комсамольскага жыцьця.

Я думаю, што ў кожнай комсамольскай ячэйцы маецца гэтакі пасыў, і не адна з іх не займалася вырашэньнем гэтага пытаньня, а кормяць вымовамі і іншымі мерамі пакараньня.

Вядома, каб выконваць тую ці іншую работу дык перш-наперш патрэбна навучыцца працаваць, а каб навучыцца— патрэбна вельмі доўгая практыка, пагэтаму паўстае пытаньне, што раней патрэбна вывучаць, ці гісторыю мінулага ці сучаснасьць. На майму, вывучаць трэба ўсё разам. А ведаць лепш трэба сучаснае, бо ня ведаючы сучаснага мы ня будзем ведаць у якой абстаноўцы мы працуем, а адсюль невядома як працаваць.

Кожнаму комсамольцу патрэбна ведаць, з якім тэмпам і па якой дарозе грамадзкасьць рушыцца ўперад, і каб не застацца ад усёй грамадзкасьці, каб пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі рухацца наперад на фронце соцыялістычнага будаўніцтва патрэбна ведаць сучаснае.

Калі мы гаворым аб сучасным, што яго патрэбна ведаць, дык гэта ня значыць, што мы не павінны вывучаць мінулага; мінулае мы павінны ведаць для таго, каб умець выконваць сучаснае, каб выконваючы сучаснае мы не паўтарылі тых памылак якія мы зрабілі ў мінулым.

Такім чынам гісторыю мінулага ў сучасны момант павінен добра ведаць кожны комсамолец. Мне думаецца, што кожная ячэйка павінна добра абгаварыць артыкул т. Шапашнікава і праверыць, як у данай організацыі абстаіць справа ў адносінах пасыўных і актыўных.

Садоўс і.

Шапашнікаў сваіх мэтаў не дасягнуў

Артыкул тав. Шапашнікава сёньня абгаварваецца ня толькі з пункту погляду абвінавачваньня гэтых „мёртвых душ", якія адарваліся ад комсамольскага жыцьця, ад удзелу ў вырашэньні ўсіх вялізарнейшых задач соцыялістычнага будаўніцтва, але-ж і асобных комсамольскіх ячэек, якія выхоўваюць гэтых „мёртвых душ" тых ячэек, якія ня могуць мобілізаваць свае сілы да конкрэтнага выкананьня ўсіх задач на гаспадарчым фронце.

Тав. Шапашнікаў з 1927 году шукаў пункту прыкладаньня сваіх сіл, але-ж яго не знайшоў (маючы сярэднюю адукацыю). Кіраўніцтва ячэйкі яму не давярала.

Як наіўна і бязглуздна гучаць гэтыя сказы. Няўжо за 3 гады свайго знаходжаньня ў комсамоле Шапашнікаў ня можа зразумець, што ўдарніцтва, соцыялістычнае спаборніцтва і нясупынная творчая работа комсамолу мае свае вялізарныя вынікі дзякуючы шпаркаму росту энтузіязму і напружанасьці ўсіх сіл саміх удзельнікаў, а Шапашнікаў, спалохаўшыся, шукае выхаду са свайго становішча амаль што выхадам з комсамолу.

Праўда, што тыя мэты, якія хацеў дасягнуць Шапашнікаў за кошт сваіх казённых адносін да комсамолу і яго работы як у часе ўступленьня, так і за ўсе мінулыя тры з паловай гады не дасягнуты, хаця ён не забыў адзначыць у скобках, што ён ня шкурнік, тады бязумоўна комсамольская ячэйка павінна больш быць асуджана м сай комсамольцаў за ўтрыманьне ў такі рашучы баявы момант у сваіх шэрагах бязьдзейных асоб.

Бязумоўна ёсьць шэраг фактаў, калі ячэйкі замест своечасовага вырашэньня конкрэтных вытворчых пытаньняў, як, напрыклад, аб выкананьні промфінпляну колгаснага будаўніцтва і г. д. займаюцца гісторыяй дыялектыка і г. д. Але-ж гэта не значыць, што апошнія пытаньні не патрэбна ўключыць у агульнай рабоце комсамольскай ячэйкі. Ніколі нельга забываць тав. Шапашнікаў, што ня ведаючы гісторыі, ня будучы знаёмы пройдзеным з шляхам комуністычнай партыі, ня будучы знаёмым з асновамі ленінізму, ня здолееш разьбірацца ў асноўных рашэньнях партыі зараз.

Б. ЭЛЬКІН.

Там дзе „мёртвае кіраўніцтва",—там больш „мёртвых душ"

Ці вінаваты ці праў аўтар артыкулу, які абвінавачвае тое кіраўніцтва ячэйкі якое не змагло зрабіць так, каб кожны комсамолец меў тую ці іншую нагрузку і дапамагчы яму ў выкананьні той ці іншай работы?

Бязумоўна, што ў ячэйках маюцца такія зьявы, калі комсамольцаў нагружаюць і ён не заўсёды можа выканаць гэтую нагрузку, міма-волі ён прымушаны кінуць работу і становіцца „мёртвай душой". На майму, аўтар даволі правільна адзначыў корань зла „мёртвых душ" у ячэйках.

І сапраўды, ці мала ў нас у ячэйках такіх комсамольцаў, якія маглі-б добра выконваць тую ці іншую работу, калі ячэйка давала-б ім нагрузку, штодзённа сачыла б і кіравала гэтым комсамольцам?

Але ні ў якім разе нельга прайсьці міма таго факту, што ў гэтым многа вінаваты самі „мёртвыя душы". Пры ўвядзеньні новых форм і мэтадаў работы, пры ўвядзеньні сэктарнай сыстэмы, якая прадугледжвае разьмеркаваньне нагрузак сярод комсамольцаў на добраахвотных пачатках, гэтыя „мёртвыя душы" могуць быць нагружаны. За дапамогаю яны могуць звярочвацца да комсамольцаў-актывістых, нават у комсамольскія камітэты, райкомы, акругкомы і г. д. У нас у ячэйках маецца трэці сорт „мёртвых душ", —гэта тыя людзі, якія папрацуюць на адной рабоце некаторы час, а пасьля закідваюць яе, зусім адрываюцца ад агульнай ячэйковай работы і непасрэдна становяцца „мёртвымі душамі".

Ячэйкам трэба прыняць выхаваўчыя захады, а калі гэта патрэбна організацыйныя да тых комсамольцаў, якія адмахваюцца ад нагрузак.

Мінкін.

Усім атрадам „Л. К." і юнкорам „Чырвонай Зьмены"

Пішэце: як ідзе нарыхтоўка лесу для будаўніцтва сьвінарні… Ці вывезен высечаны лес на пляц пабудовы сьвінарнікаў, як ідзе… пілоўка нарыхтаванага дрэва-матар'ялу? Ці забясьпечана будаўні… цэглай і вапнай, як скарыстоўваюцца мясцовыя сродкі пры будаў… тве сьвінарнікаў?

Як ідзе будаўніцтва каранцінаў, праз якія ў абавязковым радку павінны быць прапушчаны купленыя сьвіньні? Як ідзе бу… ніцтва ізолятараў? Ці дастатковы тэхнічны дагляд за будаўніцтвам? … ідзе ўкомплектаваньне сьвінаводчых колгасаў і савгасаў сьвінамат… як выкарыстоўваюцца старыя будынкі, а таксама будынкі раскула… ных кулакоў пад стаянкі для сьвіней? Ці разгорнута ўдарніцт… соц. спаборніцтва паміж рабочымі сьвінаводчых савгасаў? Колькі на… чана паставіць у вашым колгасе і савгасе сьвінаматак і колькі … стаўлена? Колькі намечана пабудаваць сьвінарнікаў, колькі пабуда… і колькі пачалося будаўніцтвам?

Неабходна пільна сачыць і своечасова высьвятляць формы і … тады кулацкай агітацыі, якая на гэтым вучастку мае і будзе … месца?

Як выконваецца комсамольскімі ячэйкамі пастанова парты… ЦК ЛКСМБ па пытаньню сьвінагадоўлі?

Які удзел непасрэдна прымае ва ўсёй рабоце, зьвязанай з р… віцьцём сьвінагадоўлі, комсамольская ячэйка?

Як кіруюць гэтай справай акруговыя і раённыя камітэты ко… молу і колгассаюзы.

РЭДАКЦЫЯ „ЧЫРВОНАЙ ЗЬМЕНЫ"

Па Савецкай Беларусі

Гультаі разваліваюць колгас

Колгас „Маладая Гвардыя" (Чэрвенскі р-н) складаецца амаль выключна з комсамольцаў, што, здаецца, павінна паставіць яго ў шэрагі найбольш прыкладных колгасаў. А на справе зусім ня гэтак. У колгасе пануе бесгаспадарнасьць, як правіла, на працу заўсёды выходзяць са спазьненьнем.

1-га жніўня зусім не працавалі, старшыня колгасу апраўдываў гэта тым, што калі будзем працаваць у сьвята, дык пацягнуць у газэтку(?)

Уборачную кампанію праводзяць значна горш, чым іншыя колгасы, і таму комсамольскі колгас не карыстаецца належным аўторытэтам сярод насельніцтва. Ячэйка комсамолу колгасу цягнецца ў хвасьце і ня цікавіцца гаспадарчымі справамі колгасу. Праўленьне колгасу да сваіх абавязкаў адносіцца нядбайна.

Наглядальнік.

Ня высоўваюць батракоў

На Тураўскім раёне (Мазыршчына) нядаўна скончылася перавыбарчая кампанія бюро ячэек. Мы ставілі сваёй задачай як мага больш уцягнуць у склад бюро комсамольцаў-батракоў. У Тураўшчыне наглядаліся такія факты (в. Букча) калі батракоў у склад бюро не абіралі таму, што яны малапісьменныя, а выбіралі серадняков, якія плацяць па 54 р. падатку. Тураўскі райком КСМ на гэта зусім не рэагаваў.

Селькор Кролік.

Галаваглядства—замест выхаваньня

У Заплаўскай організацыі слаба выконваецца задача аб 100 проц. уцягненьні рабочай і батрацкай моладзі ў комсамол. Рогаўская ячэйка расла галоўным чынам за лік серадняцкай моладзі, тады калі ў гэтым сельсавеце маецца вялікая колькасьць батракоў, якія зусім ня ўцягваюцца ў шэрагі КСМ.

Яшчэ горш абстаіць справа па ўцягненьню ў КСМ дзяўчат. Ніякай культурна-масавай работы сярод дзяўчат організацыяй не праводзіцца. Ячэйка выключае з шэрагаў КСМ работніцу за тое, што яна не наведвала сходаў, ня высьвятліўшы прычын ненаведваньня. Заслаўскаму райкому КСМ трэба больш шырока і стала разгортваць культурную і політ-выхаваўчую работу сярод батракоў і сялянскіх працоўных дзяўчат.

С. Новік.

Таварышы ка[…] час прасну[…]

Камітэты сялянскай узаем[…] могі Сьмілавіцкага раёну на ч[…] раённым камітэтам узаемада[…] ніякай работы сярод батрацк[…] няцкіх мас раёну не праводз[…]

Планаў дапамогі індывідуа[…] бядняцкім гаспадаркам ва [ў…] ўраджаю, а таксама і ў прав[…] ні асеньня-пасеўнай кампаніі [ка…] тэты ня склалі і ніякай дап[…] не аказвалі. Сьмілавіцкі РВБ […] казённаму адносіцца да гэтай […] нейшай політычнай справы. […] спаць, час прасвуцца і ўзяцц[…] працу!

Цім[…]

З[а]мест 41 ямы [пабу]валі адну.

(Па тэлефоне ад нашага [кар]эспондэнта)

Тэмпы ўборкі ўраджаю па […]шчаніцкім раёне недаста[…] Ударніцтва і соц. спаборніцт[…] разгорнута. Вельмі адстаюць […]цы колгасы „Перадавік", „[…]га", „Сталіна", „Войкава" і [ін…]

Па раёне павінна быць [пабу]вана 41 сілосная яма на 100 […]доў сілоснай масы кожная. […] будуецца толькі адна яма ў […]гасе „Новы Шлях". Была […]чата пабудова ямы ў колгасе […]жынскага, але будаўніцтва [спыня]ваецца. Комсамольцы гэтага [кол]гасу ня ідуць на працу. А[…] ячэйкі да сіласаваньня адносі[…] халадком.

РК неабходна мобілізаваць ўвагу організацыі на сілос[…] даўніцтва.

Гельф[…]

Паведамленьні

Кастрычнікаўскі райком КП б[…] нае 9 жніўня—30 г. а 7-ай [гадз.] ўвечары ў клюбе Леніна (па[…]) конфэрэнцыю прызыўнікоў 1908 [на]раджэньня.

Парадак дню:

1. Міжнароднае становішча ў […] Чырвонай арміі.
2. Даклад ваенкамату аб [прызыве] 1908 г.

КАСТРЫЧНІКАЎСКІ РК К[…]

* * *

9 жніўня а 7-ай гадзіне ўвеч[ары] памяшканьні клюбу Працасьвет[а] будзецца сход прызыўнікоў ком[самоль]цаў 1908 году нараджэньня [з пы]таньнем прадстаяча́га прызыву [у Чыр]воную армію.

На сход запрашаюцца ўсе [прызыў]нікі—беспартыйныя Фрунзэўс[кага раё]ну.

ФР РК […]

Сёньня а 6-ай гадзіне ў[…] ў памяшканьні рэдакцыі „Зьвязда" адбудзецца сход ком[самоль]скай ячэйкі рэдак. газэт.

Яўка ўсіх комсамольца[ў абя]зкова.

Бю[ро]

Адказны рэдактар—Рэдкалегія

Менск, друкарня БДВ імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 594